

[Miljøministeren]

tøjer uanset deres bevæbning. Der findes nærmere danske regler vedrørende disse skibes adgang til dansk territorialfarvand i fredstid.

Den internationale Søfartsorganisation, IMO, vedtog i 1981 en sikkerhedskode for atomdrevne handelsskibe. Koden foreskriver en international sikkerhedsvejledning for tegning, konstruktion, ibrugtagning, operation og ophugning af atomdrevne handelsskibe. Koden omhandler de supplerende krav, som det anbefales at stille til disse skibe, ud over reglerne i den internationale konvention om sikkerhed for menneskeliv på søen, 1974. I 1980 udgav IMO og IAEA endvidere et sæt anbefalinger om sikkerhedsbestemmelser for atomdrevne handelsskibes brug af havne, som har til formål at give vejledning til regerings- og havnemyndigheder ved anløb af atomdrevne handelsskibe udstyret med trykvandsreaktorer. Denne vejledning og ovennævnte kode og sikkerhedskonvention er de internationalt vedtagne regler for atomdrevne handelsskibe.

Sejlads på det åbne havn med atomdrevne skibe og med orlogsfartøjer, der har kapacitet til at medføre atomvåben, gennemføres i betydelig udstrækning. Medens det vides, at sovjetiske atombevæbnede u-både opererer i Østersøen, og at vore internationale stræder med mellemrum passeres af orlogsfartøjer, der har kapacitet til at medføre atomvåben, har de danske myndigheder ingen adgang til at kontrollere, om disse fartøjer rent faktisk er atomdrevne eller atombevæbnede.

De to første atomdrevne handelskibe var det amerikanske »Savannah« (søsat 1959, oplagt 1972) og det vesttyske »Otto Hahn« (søsat 1964, oplagt 1979). Et japansk forsøgsskib, »Mutsu«, blev taget ud af drift allerede i forbindelse med sin jomfrurejse i 1974, fordi det ved starten af reaktoren, inden den havde nået 2 pct. af sin driftseffekt, viste sig, at en konstruktionsfejl – der var en åbning på omkring 15 cm i strålingsafskærmningen – førte til et strålingsniveau, som udgjorde en umiddelbar sundhedsfare for besætningen. De tekniske og sikkerhedsmæssige driftserfaringer med »Savannah« og »Otto Hahn« var gode.

Der er for tiden ikke atomdrevne handelskibe i brug. Der foreligger imidlertid oplysninger om, at Sovjetunionen har en serie

atomdrevne containerskibe under bygning til brug i arktiske farvande.

Sovjetunionen har endvidere 3 atomdrevne isbrydere i drift og en fjerde under bygning. Den ældste, »Lenin«, blev taget i drift i 1959 og moderniseret i 1966–70. De to næste, »Arktika« og »Sibir«, passerede ud gennem Store Bælt i henholdsvis april 1975 og januar 1978. Alle 3 isbrydere er indsat på Sovjets nordlige søvej mellem Murmansk og Beringsstrædet, hvor de med stor effekt arbejder under ekstreme klimatiske vilkår og, så vidt vides, uden nukleare uheld. »Arktika« gennemførte i august 1977 en tur gennem isen til Nordpolen. Man har ikke erfaring for, at de sovjetiske isbrydere skulle have været i nærheden af Færøerne eller Grønland.

Atomdrevne skibe har som kraftkilde en reaktor, der principielt fungerer på samme måde som et kernekraftværk på land, og man kan derfor på samme måde ved uheld få udslip af radioaktive stoffer til omgivelserne. De anvendte reaktorer er dog væsentligt mindre end de reaktorer, som almindeligvis bruges i kernekraftværker til elfremstilling på land, og der vil derfor også kun være tilsvarende mindre mængder af radioaktive stoffer, som kan slippe ud i luften eller i vandet.

E. Kernekraftværker. Ifølge oplysninger i publikationen »Nuclear Power Reactors in the World«, udgivet i september 1982 af Den Internationale Atomenergiorganisation, IAEA, er der i Vesteuropa 91 kernekraftværker i drift og 61 under bygning, mens der i Østeuropa, herunder Sovjetunionen, er 34 værker i drift og 45 under bygning.

Det Danmark nærmest liggende kernekraftværk i drift er Barsebäckværket med 2 reaktorenheder. Værket forudses ikke udvidet med flere enheder. Miljøministeren i den tidligere regering afgav i april 1982 en skriftlig redegørelse til folketinget om Barsebäckværket. Afstanden til Sjælland er ca. 20 km. Næstnærmeste værk er Ringhals nord for Göteborg. Dette værk ligger ca. 60 km fra Læsø. Værket har 3 reaktorenheder i drift og 1 reaktorenhed under bygning.

Øvrige værker i drift, under bygning eller planlagt er placeret ca. 100 km eller mere fra dansk landområde. I den forbindelse kan som de nærmeste – på en afstand af godt 100 km – nævnes atomkraftværket ved Greifswald i Den tyske demokratiske Republik, der